

25. března 2020

Informace k přijatým či navrhovaným mimořádným opatřením v souvislosti s epidemií Covid-19

Přehled opatření přijatých či navrhovaných ke dni 25. 3. 2020

K dnešnímu dni jsou přijata či navrhována následující opatření:

I. Zpětné působení daňové ztráty vykázané v roce 2020	2
II. Kurzarbeit.....	2
III. Pozastavení EET	6
IV. Posunutí 3. a 4. vlny EET.....	6
V. Prominutí červnové zálohy na daň z příjmů FO i PO.....	7
VI. Odložení povinnosti podat přiznání k dani z příjmu FO i PO	7
VII. Bezúročné půjčky COVID I a záruční program COVID II	8
VIII. Opatření ČNB týkající se odkladu splátek.....	8
IX. Prominutí pojistného na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení pro OSVČ.....	9
X. Prominutí penále u pojistného na zdravotní pojištění (zejména) ve prospěch zaměstnavatelů.....	10
XI. Datové schránky zdarma	11
XII. Ošetřovné	12
XIII. Prominutí vybraných pokut a správních poplatků.....	13
XIV. Posunutí termínu pro podání přiznání a uhrazení daně z nabytí nemovitých věcí	14

Část opatření je již přijata, avšak dosud nejsou zveřejněny veškeré podklady, část opatření je teprve v režimu schvalování a další podklady absentují. **O vývoji jednotlivých opatření Vás budeme informovat v návaznosti na postup schvalování opatření či zveřejnění dalších podkladů.**

V případě jakýchkoliv dotazů se na nás neváhejte obrátit, a to primárně na advokátku Mgr. Kateřinu Holušovou holusova@drvlegal.cz, tel. +420 776 813 860, v pracovněprávní problematice na advokátku Mgr. Nikolu Hamáčkovou, hamackova@drvlegal.cz, tel. +420 605 014 718. V případě problematiky Kurzarbeitu v Rakousku a Německu se prosím neváhejte obrátit na partnera Kaje Ständera staender@drvlegal.cz, tel. +420 722 292 965 či na partnera Svena Höbela hoebel@drvlegal.cz, tel. +420 739 486 010.

I. Zpětné působení daňové ztráty vykázané v roce 2020

Stadium schválení opatření: Avizováno Ministerstvem financí ČR ¹

Vláda navrhuje zavedení institutu **Loss carryback (zpětné působení daňové ztráty)** u daně z příjmů FO i PO za rok 2020, kterou by bylo možné zpětně uplatnit v daňovém přiznání za rok 2019 a 2018.

Případnou daňovou ztrátu za rok 2020 by si tak fyzické i právnické osoby mohly uplatnit ve svých základech daně z roku 2018 a 2019 a to formou dodatečného daňového přiznání.

Praktický dopad opatření na cash flow by tak fyzické i právnické osoby pocítily až v příštím roce, když by si **v případě, že za předloňský či loňský rok zaplatily ze zisků určitou daň a příští rok zjistily, že po započtení ztráty z roku letošního měla být tato daň menší, mohly požádat o vratku daně.**

Shrnutí:

V případě schválení opatření by pro případ daňové ztráty za rok 2020 bylo možné formou dodatečného daňového přiznání k daňovým přiznáním za roky 2018 a 2019 žádat o vratku daně.

II. Kurzarbeit

Česká republika

Stadium schválení opatření: Program ochrany zaměstnanosti Antivirus Ministerstva práce a sociálních věcí ČR schválen vládou, a to v rozsahu základních bodů programu, doposud nebyla ke schválení předložena metodika k tomuto programu ²

Vláda schválila program Antivirus MPSV ČR na podporu zaměstnanosti u zaměstnavatelů, jejichž hospodářská činnost je/bude ohrožena v důsledku šíření nákazy COVID-19. MPSV ČR ve svých oficiálních materiálech uvádí, že příspěvek na plnou či částečnou úhradu náhrad mezd, které budou zaměstnancům náležet z důvodu překážky na straně zaměstnance nebo na straně zaměstnavatele, bude zaměstnavatelům poskytován za předpokladu, že bude prokázán vznik překážky v práci v důsledku nákazy COVID-19. S ohledem na v současnosti uveřejněné podmínky jednotlivých režimů a jejich formulaci, však nepředpokládáme, že by v případě všech režimů bylo nezbytné právě příčinnou souvislost mezi nákazou a vznikem překážky v práci prokazovat.

V rámci programu Antivirus budou refundovány uznatelné náklady zaměstnavatelů vzniklé **po 1. březnu 2020**, a to prostřednictvím Úřadu práce ČR.

Podmínky nároku na tuto formu podpory, výše a délka poskytování příspěvku je pak odvislá od režimu, který se v případě konkrétního zaměstnance, případně zaměstnavatele, uplatní. MPSV ČR pak ve svých oficiálních dokumentech připouští, že v případě jednoho zaměstnavatele mohou jednotliví zaměstnanci naplnit podmínky odlišných režimů (týká se zejména tzv. první části programu, tj. režimu A a režimu B).

¹ <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ulevy-v-danove-oblasti-se-rozsiri-37943>

² Usnesení vlády č. 257 ze dne 19. 3. 2020 novelizované usnesením vlády č. 293 ze dne 23. 3. 2020 o Cíleném programu zaměstnanosti, dostupné na: <https://apps.odok.cz/zvlady/usneseni/-/usn/2020/293>.

Program Antivirus byl vládou schválen ve dvou částech.

První část se týká zaměstnavatelů přímo dotčených nařízenými karanténami či mimořádnými krizovými opatřeními přijatými v souvislosti se zmírněním důsledků epidemie COVID-19:

Režim A: nařízení karantény zaměstnancům. Týká se situace, kdy je zaměstnancům příslušným orgánem nařízena domácí karanténa. Zaměstnanci je poskytována náhrada mzdy ve výši 60 % redukováného průměrného výdělku. Po dobu prvních 14 kalendářních dní je tento příspěvek hrazen ze strany zaměstnavatele, dále pak státem z dávek nemocenského pojištění. Z programu Antivirus bude zaměstnavateli poskytnut příspěvek v plné výši vyplacené náhrady mzdy.

Režim B: Nemožnost přidělovat práci zaměstnancům z důvodu mimořádných krizových opatření vlády. Tento režim nastupuje za situace, kdy je zaměstnavateli na základě usnesení vlády o přijetí krizových opatření v souvislosti s výskytem nákazy COVID-19 nařízeno uzavření provozu a zaměstnancům je z důvodu překážky v práci na straně zaměstnavatele vyplácena náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku. Zaměstnavateli bude poskytnut příspěvek ve výši 80 % vyplacené náhrady mzdy.³

Druhá část programu Antivirus je cílena na podporu zaměstnanosti u zaměstnavatelů, kteří byli nařízenými karanténami a mimořádnými krizovými opatřeními dotčeni druhotně:

Režim C: nemožnost přidělovat práci zaměstnancům z důvodu nařízení karantény či péče o dítě u významné části zaměstnanců. Významnou částí zaměstnanců je podle tiskové zprávy MPSV ČR míněno zejména 30 % zaměstnanců firem, provozoven či jiné organizační části dle provozní situace zaměstnavatele. Tento režim by tak dle MPSV ČR měl dopadat na situace, kdy se zaměstnavateli do zaměstnání nedostavila alespoň třetina zaměstnanců a v důsledku této skutečnosti není zaměstnavatel dále schopen pokračovat v provozu svého podniku a nemůže přidělovat zaměstnancům práci. Vzniká tak překážka na straně zaměstnavatele a zaměstnanci je vyplácena náhrada mzdy nebo platu ve výši 100 % průměrného výdělku. Z programu Antivirus bude zaměstnavateli poskytnut příspěvek ve výši 80 % vyplacené náhrady mzdy.

Režim D: omezení dostupnosti vstupů (surovin, výrobků, služeb) nezbytných k činnosti. Situace, kdy v důsledku karanténních opatření (či obecně výpadků výroby) u dodavatele, včetně zahraničí, chybí zaměstnavatelům subdodávky potřebné pro jejich provoz. Jde například o dohody prokazující původ vstupů, zakazy akcí či přijímání dalších opatření mající prokazatelně vliv na dodávky zaměstnavateli. Za této situace je zaměstnanci vyplácena náhrada mzdy nebo platu ve výši 80 % průměrného výdělku. Zaměstnavateli bude poskytnut příspěvek ve výši 50 % vyplacené náhrady mzdy.⁴

Režim E: omezení poptávky po službách, výrobcích a jiných produktech firmy. Tento režim dopadá na situaci, kdy v důsledku karanténních opatření v místě odbytu zaměstnavatele (ČR i zahraničí) dojde k omezení poptávky po službách, výrobcích a jiných produktech zaměstnavatele. Zaměstnanci je vyplácena náhrada mzdy nebo platu nejméně ve výši 60 % (v závislosti na existenci dohody s odborovou organizací, případně vnitřního předpisu a jejich obsahu). Zaměstnavateli bude poskytnut příspěvek ve výši 50 % vyplacené náhrady mzdy.

³ V případě režimu B nám doposud není známo, zda bude skutečně dopadat pouze na situace omezení provozu zaměstnavatelů v důsledku usnesení vlády o přijetí krizových opatření nebo i na situace, kdy k omezení provozu dojde v důsledku rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ČR či příslušných hygienických stanic. Podrobnější informace tak poskytneme v návaznosti na zveřejnění metodiky k předmětnému programu.

⁴ Jakkoliv předpokládáme, že by pod režim D mohlo spadat největší množství zaměstnavatelů, nejsme bohužel za současné situace, kdy nebyly ze strany MPSV ČR zveřejněny žádné bližší informace, schopni poskytnout podrobnější popis jeho podmínek. Zveřejňování informací spojených zejména s tímto režimem tak budeme nadále sledovat a jakmile nám budou přesnější podmínky známy, budeme Vás opětovně informovat.

Možný režim F: Dle informací sdělených na tiskové konferenci po jednání vlády dne 23. 3. 2020 a informací uveřejněných na internetových stránkách vlády, by měla vláda ve čtvrtek 26. 3. 2020 jednat o případném režimu F, jenž by měl být „motivačním bonusem“ pro zaměstnavatele, kteří i přes obtížné podmínky dále udržují své provozy v chodu.

Podrobnější informace k podmínkám programu Antivirus, jeho jednotlivým režimům a případný seznam zaměstnavatelů, jichž by se měl týkat režim B, by měly být uvedeny **v metodice k tomuto programu**. Z informací uvedených na tiskové konferenci po jednání vlády dne 23. 3. 2020 a taktéž z informací dostupných na internetových stránkách MPSV ČR vyplývá, že metodika ke všem doposud schváleným režimům programu Antivirus by měla být vládou schválena v průběhu týdne od 23. 3. 2020, ke dni zpracování tohoto newsletteru, tj. k 25. 3. 2020, však doposud schválena nebyla. O vývoji Vás budeme informovat.

K vyhlášení programu Antivirus by pak mělo dle sdělení MPSV ČR dojít dne 1. 4. 2020, tzn., že k tomuto dni by již měla být uveřejněna taktéž žádost, jejímž prostřednictvím budou moci zaměstnavatelé o refundaci vyplacených náhrad mezd žádat.

Doporučený postup:

Zaměstnavatel může žádat o příspěvek na vyplacené náhrady mezd po skončení vykazovaného období, tj. po skončení kalendářního měsíce, za který bude o příspěvek žádat, a to formou žádosti, jejíž formulář bude zveřejněn na stránkách MPSV ČR.

Podrobnější informace k žádosti budou dle sdělení MPSV ČR uvedeny ve výše popsané metodice, o čemž Vás budeme informovat.

Spolková republika Německo

Stadium schválení opatření: schváleno

Finanční příspěvek bude poskytován zaměstnavatelům, jejichž hospodářská činnost je/bude ohrožena v důsledku šíření nákazy COVID-19 a to i zpětně k 1. březnu 2020. Příspěvek bude vyplácet příslušná agentura práce.

Příspěvek bude poskytován ve výši 60 % rozdílu k běžné mzdě, a pokud má zaměstnanec alespoň jedno dítě, pak ve výši 67 %. Co se týče délky poskytování příspěvku, tato může být z důvodu šíření nákazy COVID-19 prodloužena až na 24 měsíců. Zaměstnavatel hradí mzdu ve výši, kterou zaměstnanec reálně odpracuje.

Příklad: Zaměstnanec má hrubou mzdu 2.500 EUR (1.700 EUR čistá mzda). Může pracovat ale jen 50 %, tzn., že zaměstnavatel hradí 1.250 EUR (čistá mzda 1.000 EUR). K tomu stát přispěje zaměstnanci, který má jedno dítě 469 EUR (67 % z 700 EUR).

Obdobně jako v České republice i v případě Spolkové republiky Německo pak existuje vícero režimů.

Režim A: nařízení karantény zaměstnancům. Týká se situace, kdy je zaměstnancům příslušným orgánem nařízena domácí karanténa. V tomto případě hradí zaměstnavatel zaměstnanci po dobu šesti týdnů 100 % mzdu, od sedmého týdne zdravotní pojišťovna. Zaměstnavatel dostane dle § 56 zákona o ochraně proti infekcím náhradu svých vynaložených nákladů.

Režim B: Nemožnost přidělovat práci zaměstnancům z důvodu mimořádných krizových opatření vlády. Situace, kdy zaměstnavateli je na základě usnesení vlády o přijetí krizových opatření v souvislosti s výskytem nákazy COVID-19 nařízeno uzavření provozu a zaměstnancům je z důvodu překážky v práci na

straně zaměstnavatele vyplácena náhrada mzdy zásadně ve výši 100 %. Zaměstnavatel má ale možnost požádat v takovém případě o tzv. Kurzarbeit s režimem viz výše. Jiné formy odškodnění jsou v současné době v diskuzi. Lze ale uvažovat o tom, že uzavření provozu může odporovat principu proporcionality a že v některých případech lze požadovat škodu od státu, pokud jedná protiprávně.

Nově lze přikázat Kurzarbeit agenturním zaměstnancům, pracovní výpadek se musí týkat jen 10 % zaměstnanců a nikoli 1/3, odlehčí se předpoklady v rámci kont pracovní doby (nemusí být již negativní) a stát hradí sociální pojištění v plné výši.

Z doposud dostupných informací pak vyplývá, že podmínky se mohou v průběhu doby přizpůsobovat. Současné nastavení se tedy může dále měnit.

Doporučený postup:

Zaměstnavatel podává nejdříve žádost ohledně Kurzarbeit jako takové a následně o refundaci v prekluzivní lhůtě tří měsíců (počátek lhůty spadá na konec měsíce, který je počátkem tzv. Kurzarbeit). Formulář žádosti je možné najít pod odkazem:

<https://www.arbeitsagentur.de/unternehmen/finanziell/kurzarbeitergeld-bei-entgeltausfall>

Rakousko

Stadium schválení opatření: schváleno

Příspěvek bude poskytován zaměstnavatelům, jejichž hospodářská činnost je /bude ohrožena v důsledku šíření nákazy COVID-19 a to i zpětně k 1. březnu 2020.

V rámci programu budou refundovány uznatelné náklady zaměstnavatelů vzniklé po 1. březnu 2020, a to prostřednictvím příslušné agentury práce (ABS). Do žádosti o Kurzarbeit je nutné zapojit odborovou organizaci a centrální odbory a zaměstnavatelskou organizaci. Ze strany ABS je přislíbeno, že celý proces žádosti lze zrealizovat za 48 hodin. Dle speciální úpravy s ohledem na COVID-19 lze žádat o Kurzarbeit na 3 měsíce a prodloužit na 6 měsíců. Je možné zredukovat pracovní dobu až o 90 %.

Výše poskytovaného příspěvku je odstupňovaná dle tabulky ABS:

- do 1.700 EUR: 90 % čistého příjmu;
- do 2.685 EUR: 85 % čistého příjmu;
- od 2.686 EUR: 80 % čistého příjmu;
- od částky příjmu přesahující 5.370 EUR, se nehradí žádná podpora.

Obdobně jako v České republice a Spolkové republice Německo existuje i v Rakousku vícero režimů.

Režim A: nařízení karantény zaměstnancům. Týká se situace, kdy je zaměstnancům příslušným orgánem nařízena domácí karanténa. V tomto případě hradí zaměstnavatel 100 % mzdu, avšak může si ji následně nárokovat u krajského administrativního úřadu (tzv. Bezirksverwaltungsbehörde).

Režim B: Nemožnost přidělovat práci zaměstnancům z důvodu mimořádných krizových opatření vlády. Situace, kdy zaměstnavateli je na základě usnesení vlády o přijetí krizových opatření v souvislosti s výskytem nákazy COVID-19 nařízeno uzavření provozu a zaměstnancům je z důvodu překážky v práci na straně zaměstnavatele vyplácena náhrada mzdy zásadně ve výši 100 %. Zaměstnavatel má ale možnost dle zákona ohledně ochrany proti epidemiím zažádat o odškodnění.

Doporučený postup:

Zaměstnavatel kontaktuje se žádostí ABS a zaměstnaneckou radu. Připraví se dohoda, kterou musí schválit centrální odbory a centrální zaměstnavatelský svaz.

III. Pozastavení EET

Stadium schválení opatření: Vládní návrh zákona ⁵

(schváleno Poslaneckou sněmovnou a Senátem, čeká na podpis prezidenta)

Vláda navrhuje, aby po dobu **do dne ukončení nouzového stavu** (dle Usnesení vlády ze dne 12. 3. 2020 č. 194, by měl být nouzový stav ukončen dne 10. 4. 2020 – za předpokladu, že nebude dále prodloužen) **nebyly subjekty evidence tržeb povinny plnit povinnosti podle zákona o EET** (s výjimkou povinnosti zacházet s autentizačními údaji, certifikátem pro evidenci tržeb a blokem účtenek tak, aby předešel jejich zneužití), přičemž **evidenční povinnost a povinnost umístit informační oznámení by subjekty evidence tržeb nebyly povinny plnit i v období následujících 3 měsíců po ukončení nouzového stavu.**

Shrnutí:

V případě schválení opatření by po dobu nouzového stavu nebylo nutné plnit povinnosti dle zákona o evidenci tržeb a tři měsíce následující po ukončení nouzového stavu by nebylo nutné plnit evidenční povinnost.

IV. Posunutí 3. a 4. vlny EET

Stadium schválení opatření: Poslanecký návrh zákona ⁶

(předloženo vládě, dosud neschvalováno poslaneckou sněmovnou ani senátem)

Poslanecká sněmovna navrhuje, aby tzv. „**3. a 4. vlna elektronické evidence tržeb**“ byla odložena **k 1. 1. 2021**, a to odložením účinnosti čl. I bodu 48 zákona č. č. 256/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

3. a 4. vlna EET se týká zjednodušeně řečeno všech (až na výjimky), kteří přijímají hotovostní platby a dosud neměli povinnost tržby evidovat – 3. a 4. vlna EET se tak týká například řemesel, výrobní sféry, svobodných povolání (lékaři, notáři, advokáti) a dopravy (železniční a silniční, taxislužby).

Shrnutí:

V případě schválení opatření by bylo spuštění 3. a 4. vlny elektronické evidence tržeb odloženo na 1. 1. 2021.

⁵ Sněmovní tisk č. 788/0, dostupný na: <https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?str=1&O=8&PT=U&N=1&F=H&RA=20&tx=1>

⁶ Sněmovní tisk č. 783/0, dostupný na: <https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?str=1&O=8&PT=U&N=1&F=H&RA=20&tx=1>

V. Prominutí červnové zálohy na daň z příjmů FO i PO

Stadium schválení opatření: Schváleno – Rozhodnutí Ministryně financí ČR ⁷

Rozhodnutím Ministryně financí ČR došlo k prominutí zálohy na daň z příjmů na zdaňovací období kalendářního roku 2020 podle § 38a odst. 3 nebo 4 zákona o daních z příjmů, splatnou 15. 6. 2020.

Jinými slovy, **fyzické i právnické osoby nejsou povinny hradit „červnovou“ zálohu, tj. druhou zálohu u kvartálních plátců a první zálohu v případě pololetních plátců. Nejedná se o prominutí samotné daně** (jako v případě minimálních záloh pojistného na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení pro OSVČ, jak je níže rozvedeno), ale pouze prominutí hrazení zálohy – tedy daň bude poplatníkem uhrazena po podání přiznání za rok 2020 a poplatník si tak bude moci v předpokládaném krizovém období ponechat finanční prostředky k jinému užití.

Do tohoto okruhu daňových subjektů, na které míří hromadné prominutí záloh, patří fyzické osoby a právnické osoby, které mají zdaňovací období kalendářní rok. V ostatních případech (např. pokud bude zdaňovací období hospodářský rok) bude postupováno v souladu s § 174 odst. 5 daňového řádu, dle kterého správce daně může stanovit zálohy jinak, případně povolit výjimku z povinnosti daň zálohovat na základě žádosti podané daňovým subjektem.

Shrnutí:

Byla zrušena povinnost hradit zálohu na daň z příjmů fyzických a právnických osob na zdaňovací období kalendářního roku 2020, splatnou 15. 6. 2020.

V případě, že je zdaňovacím obdobím osoby hospodářský rok, lze žádat o povolení výjimky z povinnosti daň zálohovat individuálně.

VI. Odložení povinnosti podat přiznání k dani z příjmu FO i PO

Stadium schválení opatření: Schváleno – Rozhodnutí Ministryně financí ČR, ⁸ Usnesení vlády schvalující daňová opatření ⁹

Tzv. generálním pardonem Ministryně financí ČR došlo k **plošnému prominutí pokuty za opožděné podání přiznání k dani z příjmu fyzických osob a právnických osob a úroku z prodlení, a to nejdéle do 1. července 2020**. Fakticky bude tedy všem daňovým poplatníkům (fyzickým osobám i podnikatelům) **automaticky umožněno podat daňové přiznání k dani z příjmu a uhradit tuto daň bez jakékoliv sankce nejdéle o 3 měsíce později**, a to bez nutnosti prokazovat důvody související s koronavirem.

Shrnutí:

Přiznání k dani z příjmů fyzických či právnických osob za rok 2019 lze podat až do 1. 7. 2020.

⁷ Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 24. 3. 2020, částka 5, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-05.pdf

⁸ Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 16. 3. 2020, částka 4, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-04.pdf

⁹ Usnesení vlády ČR ze dne 15. 3. 2020 č. 225, dostupné na: <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2020-03-15>

VII. Bezúročné půjčky COVID I a záruční program COVID II

Stadium schválení opatření: Připraveno MPO ČR ve spolupráci s ČMZRB ¹⁰

Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB) společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) nyní připravuje pokračování programu Úvěr COVID I. ČMZRB do programu Úvěr COVID I přijala přes 3200 žádostí. Další zájemci o tento bezúročný úvěr již nemohou podat žádost, nicméně veškeré připravené podklady budou moci využít již v nejbližších dnech při podání žádosti o záruku v programu COVID II.

Dle informací na stránkách ČMZRB a MPO bude Úvěr COVID II transformován tak, aby mohl být podpořen větší počet projektů. ČMZRB bude podnikatelům poskytovat záruky za úvěry komerčních bank a přispívat na úhradu úroků. Zaručované provozní úvěry návazného programu COVID II by měly podpořit okolo 10 000 podnikatelských projektů v objemu přibližně 30 mld. Kč. V tomto případě bezúročné půjčky s ročním odkladem začínají na 10 tisících Kč a končí na 15 milionech Kč.

Chystaný záruční program COVID II bude vycházet ze stávajícího programu Expanze-záruky. Bude však s největší pravděpodobností upraven tak, že ČMZRB bude ručit za úvěry od 10 tis. do 15 mil. Kč. Poskytovaná záruka bude kryt pravděpodobně až 80 % komerčního úvěru a žadatel zároveň bude moci čerpat finanční příspěvek až 1 mil. korun na úhradu úroků. Předpokládaná doba ručení bude tři roky. Zaručovaný komerční úvěr bude možné využít výhradně na úhradu provozních výdajů, jako jsou mzdy, nájem, energie, dodavatelsko-odběratelské faktury, materiál, zásoby apod.

Konkrétní parametry této formy podpory včetně dalších informací k programu se připravují a budou zveřejněny v nejbližších dnech. Zahájení samotného programu COVID II ČMZRB očekává zhruba na začátku dubna.

Shrnutí:

MPO ve spolupráci s ČMZRB chystá záruční program pro podporu podnikatelů – tedy možnosti získání úvěrů od komerčních bank, za které se zaručí stát prostřednictvím ČMZRB. Konkrétní parametry dosud nejsou známy.

VIII. Opatření ČNB týkající se odkladu splátek

Stadium schválení opatření: Přijato ČNB

Bankovní rada ČNB přijala na svém mimořádném jednání stabilizační opatření v souvislosti s epidemií koronaviru. V rámci těchto opatření ČNB informovala, že ne každý odklad splátek musí dle platných pravidel nutně vést k přeřazení pohledávky banky mezi tzv. klasifikované, resp. nevýkonné pohledávky. **Banky tak dle ČNB mají už dnes dostatečnou flexibilitu, jak klientům postiženým výpadkem poptávky či neuhrazenými fakturami za dodávky zboží a služeb v souvislosti s koronavirem umožnit odklad splátek.**

ČNB bankám sdělila i to, že **v případě jiných než retailových klientů by banky měly postupovat při posuzování individuálně a zejména u větších klientů či úvěrů podrobněji vyhodnocovat dopad aktuální situace na jejich celkovou finanční situaci a schopnost splácení úvěru v budoucnosti.**

¹⁰ Dostupné na: <https://www.cmzrb.cz/podnikatele/uvery/uver-covid/> a <https://www.cmzrb.cz/cmzrb-rozdeli-dalsich-5-miliard-na-covid-ii/>

Následně bude důležitý průběžný monitoring vývoje bonity klientů, kterým bylo umožněno odložení splátek, aby banky včas zachytily případné další zhoršování jejich situace. V případě poskytnutí opakovaného odkladu splátek či jiné úlevy ve prospěch klienta by banky měly jeho pohledávky přeřadit do kategorie nevykonných. Tímto výkladem **ČNB poskytuje bankám určitou flexibilitu při posuzování kategorizace pohledávek** a při výpočtu opravných položek, které banky musejí provádět podle přímo účinných nařízení EU.¹¹

Shrnutí:

V případě problémů s úhradou splátek úvěru je nanejvýš vhodné obrátit se na banku a žádat o odložení splátek, když dle ČNB mají banky dostatečnou flexibilitu umožnit klientům postiženým výpadkem poptávky či neuhrazenými fakturami za dodávky zboží a služeb v souvislosti s Covid-19 odklad splátek. Dle informací, které jsme obdrželi přímo od zástupců bank, tyto s tím i počítají.

IX. Prominutí pojistného na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení pro OSVČ ve výši minimálních záloh

Stadium schválení opatření: Vládní návrhy zákonů¹²

(schváleno Poslaneckou sněmovnou a Senátem, čeká na podpis prezidenta)

Vláda rozhodla o šestiměsíčních „prázdninách“ v placení zdravotního a sociálního pojistného pro 514 tisíc OSVČ, které mají příjem pouze z podnikání. Cílem opatření je stabilizovat zejména nejohroženější, tedy nízkopříjmové OSVČ. Zároveň ale částečně uleví i těm, kteří na pojistném odvádějí více než zákonem stanovené minimum. Živnostníci a podnikatelé z řad OSVČ nebudou muset v období března až srpna 2020 platit měsíční zálohy na pojistné. Následně, **ve vyúčtování za rok 2020 bude jejich odvod snížen o těchto šest měsíců, a to o částku ve výši minimálních pojistných.**

To konkrétně znamená, že **OSVČ za těchto 6 měsíců ušetří 29.376, - Kč**, tedy šestinásobek minimálních pojistných na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení (4.896, - Kč). Toto opatření má zejména zlepšit cash-flow OSVČ v období nouzového stavu, taktéž však odpadne administrativa spojená s placením pojistných.¹³

V případě, že již OSVČ zálohu uhradila, bude tato záloha považována za zálohu za září 2020.

Vládní návrh týkající se pojistného na veřejné zdravotní pojištění:

Podání přehledu za rok 2019 by mohla realizovat osoba samostatně výdělečně činná **až do 3. srpna 2020.**

V případě pojistného osob samostatně výdělečně činných se navrhuje, aby bylo zakotveno **plošné odpuštění záloh na pojistné v období měsíce března až srpna 2020 až do výše pojistného vypočítaného z minimálního vyměřovacího základu.** Splacení záloh pojistného vzniklého v tomto období, které je vyšší než zálohy pojistného vypočtené z minimálního vyměřovacího základu (tedy rozdíl mezi výší měsíční zálohy OSVČ a jedné dvanáctiny minimálního vyměřovacího základu), poté **může** (ale nemusí) osoba samostatně výdělečně činná **odložit až do podání přehledu o příjmech a výdajích za rok 2020** v roce 2021, resp. do 8 dní po podání tohoto přehledu.

¹¹ Dostupné na: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/aktuality/Sdeleni-CNB-k-moznym-odkladum-splatek-uveru/>

¹² Sněmovní tisky č. 785/0 a č. 787/0, dostupné na: <https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?str=1&O=8&PT=U&N=1&F=H&RA=20&tx=1>

¹³ <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/zivnostnici-usetri-na-pojistnem-37960>

Záloha na pojistné, kterou by zaplatila **za období od března 2020 do srpna 2020** osoba samostatně výdělečně činná, **se považuje za zaplacenou do výše pojistného vypočítaného z jedné dvanáctiny minimálního vyměřovacího základu.**

V případě osob samostatně výdělečně činných vykonávajících hlavní samostatnou výdělečnou činnost činí výše minimálních záloh na pojistné na zdravotní pojištění částku 2.352, - Kč měsíčně.

Vládní návrh týkající se pojistného na sociální zabezpečení:

Navrhuje se **prominutí placení povinných záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti u OSVČ za měsíce březen až srpen 2020.** Pro placení pojistného za rok 2020 se budou tyto zálohy **považovat za zaplacené**, ovšem **maximálně do výše minimálních záloh platných pro rok 2020.** V případě osob samostatně výdělečně činných vykonávajících hlavní samostatnou výdělečnou činnost činí výše minimálních záloh na pojistné na sociální zabezpečení částku 2.544, - Kč měsíčně, v případě osob samostatně výdělečně činných vykonávajících vedlejší samostatnou výdělečnou činnost činí výše minimálních záloh částku 1.018, - Kč měsíčně.

K eliminaci negativního dopadu do výše budoucího důchodu se dále navrhuje považovat období mezi březnem a srpnem 2020 pro všechny OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost za vyloučenou dobu pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu podle zákona o důchodovém pojištění.

Shrnutí:

V případě schválení opatření by OSVČ nebyly povinny hradit zálohy na pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení ve výši minimálních záloh.

OSVČ, jehož vypočtené zálohy na pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení jsou vyšší než minimální zálohy na toto pojistné, by tak snížily částky plateb záloh za období března až srpna 2020 o částku minimálních záloh. Tyto vypočtené zálohy by pak OSVČ mohly hradit v běžném režimu nebo za období března až srpna nehradit zálohy vůbec a pojistné uhradit formou doplatku pojistného do 8 dnů po dni podání přehledu za rok 2020.

V každém případě by se však v přehledu za rok 2020 částky minimálních záloh za období března až srpna 2020, které OSVČ fakticky nehradila, považovaly za uhrazené.

X. Prominutí penále u pojistného na zdravotní pojištění (zejména) ve prospěch zaměstnavatelů

Stadium schválení opatření: Vládní návrh zákona ¹⁴

(schváleno Poslaneckou sněmovnou a Senátem, čeká na podpis prezidenta)

V případě **penále** návrh předpokládá, že **nebude vyměřeno v případech, kdy se vztahuje k pojistnému, případně záloze na pojistné, které se vztahují k období měsíce března až srpna.** Takové opatření **umožní plátcům pojistného alespoň částečně překlenout období, v němž hrozí, že nebudou mít žádné příjmy s tím, že dlužné pojistné bude po uplynutí ochranné doby uhrazeno.** Za účelem zajištění platby takového pojistného se navrhuje, aby penále, které je příslušenstvím pojistného původně splatného

¹⁴ Sněmovní tisky č. 785/0, dostupný na: https://www.psp.cz/sqw/tisky_sqw?str=1&O=8&PT=U&N=1&F=H&RA=20&tx=1

v ochranné době, začalo vznikat nejdříve od 22. září (**po lhůtě splatnosti pojistného za zaměstnance za měsíc srpen**).

Vzhledem ke skutečnosti, že osobám samostatně výdělečně činným je (jak je výše rozvedeno) umožněno uhradit zálohy přesahující pojistné vypočtené z minimálního vyměřovacího základu až formou doplatku pojistného po podání přehledu za rok 2020, je účelem navrhovaného prominutí penále **pomoci zaměstnavatelům** překlenout předpokládané krizové období v ochranné době – tedy březnu až srpnu 2020.

Otázkou je však nehrazení části pojistného na zdravotní pojištění odváděné přímo za zaměstnance (dle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění „*pojistné za zaměstnance hradí z jedné třetiny zaměstnanec, ze dvou třetin zaměstnavatel*“), když dle ustanovení § 241 trestního zákoníku je neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby za zaměstnance – tedy i pojistného na zdravotní pojištění ve výši zmiňované jedné třetiny – trestným činem. Z důvodu právní opatrnosti doporučujeme, v případě, že by bylo opatření schváleno a zvažovali byste uhrazení plateb pojistného pro zajištění lepšího cash flow až k 21. 9. 2020, přistoupit k tomuto pouze v části pojistného, která je hrazena zaměstnavatelem.

Shrnutí:

V případě schválení opatření by bylo možné pojistné na zdravotní pojištění zaměstnanců, v části, kterou hradí zaměstnavatel, za období března až srpna 2020 uhradit až do 21. 9. 2020 (tedy data splatnosti pojistného za zaměstnance za měsíc srpen), neboť do tohoto data nebudou zaměstnavatelé sankcionováni.

XI. Datové schránky zdarma

Stadium schválení opatření: Schváleno

Pro všechny uživatele datových schránek je nově odesílání poštovních datových zpráv zdarma (od 24. 3. 2020 až do odvolání, minimálně po dobu vyhlášeného nouzového stavu). Možnost vzájemně posílat faktury, smlouvy, objednávky, potvrzení nebo certifikáty zdarma získá 665 000 firem, 195 000 podnikatelů a 195 000 dalších občanů s datovými schránkami.

Zaslání poštovní datové zprávy je rovnocenné s odesláním doporučeného dopisu. Vzájemná komunikace mezi právníky, podnikajícími fyzickými a fyzickými osobami byla dosud, na rozdíl od komunikace s úřady, zpoplatněná. Stávající klienti, kteří mají s Českou poštou uzavřenou smlouvu, neobdrží za zprávy odeslané v období akce fakturu. Uživatelům, kteří poštovní datové zprávy hradí z kreditu, nebude po odeslání zprávy kredit snížen. Uživatelé, kteří nemají uzavřenou smlouvu ani nemají kredit v datové schránce, mohou poštovní datové zprávy také odesílat zdarma bez nutnosti jakékoliv aktivace služby.

Pro komunikaci mezi právníky, podnikajícími fyzickými a fyzickými osobami se zřízenými datovými schránkami je zapotřebí, aby měly tyto osoby povoleny příjem poštovních datových zpráv. Zda má osoba povolen příjem poštovních datových zpráv je zřejmé při vyhledání této osoby při vytváření zprávy v datové

schránce – pokud je u této osoby symbol mincí (viz poznámka pod čarou)¹⁵, má příjem povolen, pokud je u osoby symbol zákazu vjezdu (viz poznámka pod čarou)¹⁶, nemá příjem povolen.

Informace k povolení příjmu poštovních datových zpráv a ke zřízení datové schránky z domova viz: <https://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=22241320&doctype=ART>

Shrnutí:

Komunikace prostřednictvím datových schránek mezi právníky, podnikajícími fyzickými a fyzickými osobami je nově zdarma.

XII. Ošetřovné

Stadium schválení opatření: Vládní návrh zákona¹⁷ (schváleno Poslaneckou sněmovnou a Senátem, čeká na podpis prezidenta)

Usnesení vlády¹⁸

Návrh ošetřovného pro zaměstnance:

Ošetřovné by se nově poskytovalo po celou dobu mimořádných opatření v souvislosti s epidemií, kdy budou uzavřené školy a další dětská zařízení, tedy bude náležet i po vyčerpání řádné podpůrné doby (9 dní, resp. 16 dní u samoživitelek a samoživitelů). Ošetřovné by se vztahovalo na všechny děti mladší 13 let a má být vypláceno i při péči o starší hendikepované děti navštěvující školu. Dva pečující se budou moci v péči o děti podle potřeby střídat. Doposud se mohly dvě pečující osoby v péči vystřídat jen jednou. Návrh zmírňuje toto pravidlo tak, aby lépe odpovídalo prodloužení podpůrné doby pro ošetřovné na celou dobu potřeby péče o dítě z důvodu mimořádného opatření při epidemii. Umožňuje, aby se oprávněné osoby vystřídalaly při péči vícekrát, přičemž počet a způsob těchto vystřídání je neomezený. Nárok na ošetřovné vznikne i při uzavření zařízení zabezpečujícího celodenní péči o zdravotně hendikepovaného člena společné domácnosti, a to bez věkového omezení. Ošetřovné se bude vyplácet i v případě, že o uzavření zařízení z důvodu epidemie rozhodne sám zřizovatel.

Návrh „ošetřovného“ pro OSVČ:

OSVČ bude výpadek příjmů z důvodu péče o děti sanovat dle dohody vlády program Ministerstva průmyslu a obchodu – jedná se o finanční příspěvek pro OSVČ ve výši 424 Kč za každý den v karanténě/ošetřování člena rodiny. Jde o období ošetřovného u zaměstnanců. Podmínkou přiznání finančního příspěvku na ošetřovné bude čestné prohlášení. Finanční příspěvek bude vyplácet Ministerstvo průmyslu a obchodu na základě žádosti OSVČ, a to na účet OSVČ, který v této žádosti uvede. Finanční příspěvek na ošetřovné tedy bude poskytován na základě žádosti, kterou OSVČ předá živnostenskému úřadu, a to buď elektronicky (kupř. datová schránka, žádost podepsaná ověřeným elektronickým podpisem) nebo fyzicky na živnostenském úřadě.

¹⁷ Sněmovní tisk č. 784/0, dostupné na: <https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?str=1&O=8&PT=U&N=1&F=H&RA=20&tx=1>

¹⁸ Usnesení vlády ČR ze dne 19. 3. 2020 č. 262, dostupné na: <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2020-03-19>

Shrnutí:

V případě schválení opatření by zaměstnancům náleželo ošetřovné po celou dobu trvání mimořádných opatření (uzavření školských zařízení), a to ve výši dle zákona o nemocenském pojištění, tj. 60 % redukovaného denního vyměřovacího základu za kalendářní den.

V případě schválení opatření by OSVČ náležel finanční příspěvek až na dobu 31 dnů¹⁹ ve výši 424,- Kč, o tento příspěvek by OSVČ žádala prostřednictvím obecního živnostenského úřadu.

XIII. Prominutí vybraných pokut a správních poplatků

Stadium schválení opatření: Schváleno – Rozhodnutí Ministryně financí ČR,²⁰ Pokyn generálního finančního ředitelství,²¹ Usnesení vlády schvalující daňová opatření²²

Tzv. generálním pardonem Ministryně financí ČR²³ došlo k prominutí následujících pokut a správních poplatků:

- **Individuální prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně ve všech případech, kdy je daňovému subjektu individuálně prominut** úrok z prodlení nebo o posečkání, splátkování daně anebo pokuta za nepodání kontrolního hlášení **v souvislosti s koronavirem**. Typicky se může jednat o onemocnění či karanténu účetní nebo dalších klíčových zaměstnanců, jejichž absence znemožnila plnění daňové povinnosti. Toto opatření dopadne na všechny daně spravované orgány podřízenými Ministerstvu financí a na všechny daňové subjekty (fyzické osoby i podnikatele).

Tímto rozhodnutím předně v případech, kdy bude v souvislosti se šířením viru Covid-19 daňovému subjektu na základě individuální žádosti podle § 259b daňového řádu alespoň částečně prominut úrok z prodlení, automaticky dojde i k prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně podle § 250 daňového řádu, u níž zákon individuální prominutí nepřipouští. Stejně tak dojde k automatickému prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně podle § 250 daňového řádu v případech, kdy bude v souvislosti se šířením viru Covid-19 daňovému subjektu na základě individuální žádosti podle § 156 daňového řádu povoleno posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky.

- **Plošné prominutí pokut za opožděné podání kontrolního hlášení** ve výši 1 000 Kč, které vznikly **mezi 1. březnem 2020 a 31. červencem 2020**.
- **Plošné prominutí správního poplatku** za podání žádosti o posečkání nebo splátkování daně, žádosti o prominutí úroku z prodlení, resp. z posečkané částky, a žádosti o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení, a to pro žádosti podané do 31. července.

Ze strany Generálního finančního ředitelství byl vydán **pokyn k promíjení úroku z prodlení, úroku z posečkané částky a pokuty za nepodání kontrolního hlášení v období mezi 1. březnem 2020**

¹⁹ <https://www.komora.cz/news/financni-prispevek-pro-osoby-samostatne-vydelecne-cinnych-osvc-osetrovne/>

²⁰ Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 16. 3. 2020, částka 4, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-04.pdf; Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 24. 3. 2020, částka 5, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-05.pdf

²¹ Pokyn č. GFŘ-D-44 Generálního finančního ředitelství zveřejněný ve Finančním zpravodaji ze dne 16. 3. 2020, částka 4, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-04.pdf

²² Usnesení vlády ČR ze dne 15. 3. 2020 č. 225, dostupné na: <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2020-03-15>

²³ Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 16. 3. 2020, částka 4, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-04.pdf

a 31. červencem 2020, pokud bude prokázána spojitost s koronavirem, resp. že nepodání kontrolního hlášení bylo důsledkem působení mimořádných opatření.

Rozhodnutím Ministryně financí ČR²⁴ dále došlo k **prominutí správního poplatku** za přijetí žádosti o vrácení daní při dovozu nebo o prominutí celního nedoplatku a k prominutí správního poplatku za přijetí žádosti o povolení úlevy na dani nebo cle podle čl. 110 a 112 celního kodexu Unie, obojí za podmínky, že žádost bude podána ode dne účinnosti tohoto rozhodnutí do dne 31. 7. 2020.

Shrnutí:

V případě, že bude poplatník individuálně prominut úrok z prodlení / posečkáno s úhradou daně / umožněno splátkování daně / prominuta pokuta za nepodání kontrolního hlášení, bude automaticky prominuta pokuta za opožděné tvrzení daně.

O prominutí úroku z prodlení / posečkání s úhradou daně / umožnění splátkování daně / prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení v souvislosti s Covid-19 je však nutno žádat jako doposud, ve smyslu ustanovení § 250 či ustanovení § 156 daňového řádu. V případě podání žádosti do 31. července 2020 je však prominut správní poplatek (žádost je tak možné učinit zdarma).

V případě opožděného podání kontrolního hlášení, a tedy vzniku pokuty v období mezi 1. březnem a 31. červencem 2020, bude pokuta automaticky prominuta.

V případě podání žádosti do 31. července 2020 je prominut správní poplatek za žádost o vrácení daní při dovozu nebo o prominutí celního nedoplatku či za žádost o povolení úlevy na dani nebo cle podle čl. 110 a 112 celního kodexu Unie (žádost je tak možné učinit zdarma).

XIV. Posunutí termínu pro podání daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí a uhrazení daně z nabytí nemovitých věcí

Stadium schválení opatření: Schváleno – Rozhodnutí Ministryně financí ČR²⁵

Plošné prominutí pokuty za pozdě podané daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí či za pozdě uhrazenou daň z nabytí nemovitých věcí nebo zálohu na tuto daň. Prominutí se vztahuje na všechna opožděná daňová přiznání **s lhůtou podání v termínu od 31. března 2020 do 31. července 2020.** Daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí může být bez hrozby sankce podáno nejpozději do 31. 8. 2020. Současně platí, že v těchto případech budou prominuty také úroky z prodlení nebo úroky z posečkání daně z nabytí nemovitých věcí. **Fakticky je tedy všem daňovým poplatníkům automaticky umožněno podat daňové přiznání k dani z nabytí domů, bytů, pozemků, garáží a podobně a uhradit tuto daň až o pět měsíců později.**

Shrnutí:

V případě, že lhůta k podání daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí uplyne v období od 31. března 2020 do 31. července 2020, lze daňové přiznání podat bez jakýchkoliv sankcí do 31. srpna 2020.

²⁴ Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 24. 3. 2020, částka 5, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-05.pdf

²⁵ Rozhodnutí Ministryně financí ČR zveřejněné ve Finančním zpravodaji ze dne 24. 3. 2020, částka 5, dostupné na: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/Financni-zpravodaj_2020-c-05.pdf

V případě, že lhůta k úhradě daně z nabytí nemovitých věcí uplyne v období od 31. března 2020 do 31. července 2020, lze daň uhradit bez jakýchkoliv sankcí do 31. srpna 2020.

V případě jakýchkoliv dotazů se na nás neváhejte obrátit, a to primárně na advokátku Mgr. Kateřinu Holušovou holusova@drvlegal.cz, tel. +420 776 813 860, v pracovněprávní problematice na advokátku Mgr. Nikolu Hamáčkovou, hamackova@drvlegal.cz, tel. +420 605 014 718.

V případě problematiky Kurzarbeitu v Rakousku a Německu, se prosím neváhejte obrátit na partnera Kaje Ständera staender@drvlegal.cz, tel. +420 722 292 965 či na partnera Svena Höbela hoebel@drvlegal.cz, tel. +420 739 486 010.